Dosarul nr. 1-26030907-05-21rji-23042026

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Turculeț Leonid

CURTEA DE APEL SUD, SEDIUL CAHUL

D E C I Z I E
în numele Legii

12 octombrie 2026 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
Având în componența sa:
Președintele completului de judecată **Evgheni BANCOV**
Judecătorii **Andrei SCRIPCENCO și Inga GORLENCO**

a judecat în absența părților, în ordine de recurs, recursul declarat de reprezentantul Biroului de Probațiune Cahul, Susanu Viorica împotriva Încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 aprilie 2026, pronunțată în cauza la demersul Biroului de Probațiune Cahul cu privire la explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor în privința condamnatului Mihaci Ștefan,-

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

La data de 11 martie 2026 prin intermediul SEDP al Judecătoriei Cahul, sediul Central a parvenit demersul Biroului de probațiune Cahul cu privire la explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor în privința condamnatului Mihaci Ştefan *****.

În motivarea demersului, s-a menționat că, la data de 06.02.2026 în Biroul de Probațiune Cahul a fost primită pentru executare Sentinţa Judecătoriei Cahul, sediul Central nr. 1-239/2015 din 08.02.2018 în privința lui Mihaci Ştefan *****, ***** domiciliat în *****, condamnat în baza art. 187 alin (2) lit. b), c) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa, sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani şi 6 (şase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis fără aplicarea amenzii.

Prin aceeași sentință, în temeiul art. 90 alin (1) Cod penal, instanţa de judecată a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilind condamnatului un termen de probă de 3 (trei) ani.

Sentința a devenit definitivă la data de 26.02.2018, conform dispoziției de executare nr. 950 din data de 22.01.2026, totodată sentința a parvenit spre executare la Biroul de probațiune Cahul, la data de 06.02.2026, fapt ce denotă parvenirea tardivă a acesteia pentru executare.

În aceste circumstanțe, instituirea supravegherii condamnatului de către organul de probațiune apare ca fiind imposibilă din punct de vedere juridic, întrucât supravegherea reprezentă o măsură execuțională care poate fi realizată doar pe durata termenului de probațiune

stabilit de instanţă. După expirarea acestui termen, obligațiile şi măsurile de supraveghere încetează de drept. Prin urmare, termenul de probă de 3 ani, stabilit prin sentință a început să curgă la data rămânerii definitive a hotărârii -26.02.2018 şi a expirat la data de 26.02.2021.

În aceste condiții, se constată că sentința a fost transmisă spre executare Biroului de Probaţiune la data de 06.02.2026, adică după expirarea termenului de probă stabilit de instanţa de judecată.

Totodată, organul de probațiune nu poate institui supravegherea retroactiv sau pentru o perioadă deja expirată, întrucât o asemenea măsură ar contraveni principiului legalității executării pedepsei şi naturii juridice a termenului de probațiune, care reprezintă o perioadă determinată în timp stabilită prin hotărârea judecătorească.

În aceste circumstanțe, instituirea supravegherii de către organul de probațiune după expirarea termenului de probă este imposibilă din punct de vedere juridic, întrucât supravegherea reprezintă o măsură execuțională care poate fi realizată exclusiv în interiorul termenului de probă stabilit de instanța de judecată.

De asemenea, aplicarea supravegherii pentru o perioadă deja expirată ar constitui o aplicare retroactivă a măsurilor execuționale, fapt inadmisibil în dreptul penal și execuțional.

Având în vedere faptul că sentința a fost transmisă spre executare după expirarea termenului de probațiune stabilit de instanță, iar instituirea supravegherii în aceste condiții nu mai este posibilă din punct de vedere juridic.

Solicită explicarea modului de punere în executare a sentinței pronunțate în privința condamnatului Mihaci Ştefan *****, a.n. *****, domiciliat în*****, în condițiile în care aceasta a parvenit spre executare după expirarea termenului de probațiune stabilit de instanţa de judecată. Stabilirea momentului juridic de la care urmează a fi calculat termenul de probă şi consecințele juridice ale expirării acestuia.

Încheierea instanței de fond.

Prin Încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 aprilie 2026, s-a respins demersul Biroului de probațiune Cahul cu privire la explicarea neclarităților apărute la punerea în executare a pedepselor în privința condamnatului Mihaci Ştefan.

Recursul reprezentantului Biroului de Probațiune Cahul, Susanu Viorica.

Legalitatea Încheierii judecătorului de instrucție a fost contestată cu recurs la 17 aprilie 2026 de către reprezentantul Biroului de Probațiune Cahul, Susanu Viorica prin care solicită admiterea recursului, casarea actului judiciar recurat, emiterea deciziei în sensul prevăzut de dispoziția art.449 alin.(1) lit. b), pct.2) Cod de procedură penală.

Argumentele din recursul reprezentantului Biroului de Probațiune Cahul, Susanu Viorica.

În motivarea recursului a invocat că, sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central nr.1-239/2015 din 08.02.2018, emisă în privința lui Mihaci Ştefan, condamnat în baza art. 187 alin (2) lit. b), e) Cod penal. a parvenit spre executare la Biroul de Probațiune Cahul la data de 06.02.2026.

Sentinta a devenit definitivă la data de 26.02.2018. Conform Dispozitiei de executare nr. 950 din data de 22.01.2026, sentința a parvenit spre executare la Biroul de Probațiune Cahul la data de 06.02.2026, fapt ce denotă parvenirea tardivă a acesteia pentru executare.

Invocă că, în aceste circumstanțe, instituirea supravegherii condamnatului de către organul de probațiune apare ca fiind imposibilă din punct de vedere juridic, întrucât supravegherea reprezentă o măsură execuțională care poate fi realizată doar pe durata termenului de probațiune stabilit de instanță. După expirarea acestui termen, obligațiile și măsurile de supraveghere

încetează de drept. Or, potrivit dispozițiilor alin.(1) al art.172 Cod de executare, *(1) Trimiterea hotărîrilor judecătoreşti spre executare revine instanţei care a judecat cauza în primă instanţă.*

Recurentul a mai făcut referire la prevederile art.261 alin.(4) Cod de executare *Hotărîrea definitivă a instanţei de judecată, în termen de 5 zile, se trimite instanţei care a judecat cauza în fond pentru a fi anexată la dosar. (6) La expirarea perioadei de probaţiune stabilite, organul de probaţiune, în termen de 5 zile, comunică instanţei care a judecat cauza în fond despre încetarea acţiunilor de supraveghere.*

Potrivit art. 264 Cod de executare *Executarea hotărîrii instanţei de judecată privind anularea amînării executării pedepsei sau suspendării executării pedepsei este asigurată în condiţiile art.173 din prezentul cod.*

Prin urmare susține că, termenul de probă de 3 ani, stabilit prin sentință a început să curgă la data rămânerii definitive a hotărârii 26.02.2018 și a expirat la data de 26.02.2021. În aceste condiții, constatându-se, transmiterea spre executare a sentinței de executarea pedepsei penale în condițiile art.90 Cod penal, Biroul de probațiune Cahul la data de 06.02.2026, după expirarea termenului de probă stabilit de instanța de judecată.

Consideră că, organul de probațiune este în imposibilitatea instituirii supravegherii retroactive sau prescrise a pedepsei aplicate condamnatului, întru cât măsura instituită ar contraveni principiului legalității executării pedepsei și naturii juridice a termenului de probațiune, care reprezintă o perioadă determinată în timp stabilită prin hotărârea judecătorească și care nu poate fi generalizată sub aspectul dispoziției art. 97 alin.(1) lit. c) Cod penal.

Menționează că, în aceste circumstanțe, instituirea supravegherii de către organul de probațiune după expirarea termenului de probă expres prevăzut și aplicat de către instanța judiciară, urma a fi executat potrivit dispoziției art.173, 261, 263 Cod de executare, întrucît supravegherea reprezintă o măsură execuțională care poate fi realizată exclusiv în interiorul termenului de probă stabilit de instanța de judecată.

De asemenea, aplicarea supravegherii pentru o perioadă deja expirată ar constitui o aplicare retroactivă a măsurilor execuționale, fapt inadmisibil în dreptul penal și execuțional.

Termenul de depunere a recursului.

Potrivit art. 472 Cod de procedură penală, *Încheierea instanţei privind soluţionarea chestiunilor referitor la executarea hotărîrilor judecătoreşti poate fi atacată de către persoanele interesate, în termen de 15 zile, cu recurs care se judecă conform prevederilor titl.II cap.IV secţ. a 2-a §2 din Partea specială.*

Lucrările dosarului, atestă că instanța de judecată a pronunțat Încheierea în ședința din 06 aprilie 2026, în prezența reprezentantului Biroului de Probațiune Cahul, Susanu Viorica cît și avocatului Moldovanu Maria, procurorul Gnatiuc Cristina și condamnatului Mihaci Ștefan.

Cererea de recurs a fost depusă de reprezentantul Biroului de Probațiune Cahul, Susanu Viorica la data de 17 aprilie 2026. (f.d.33-35).

Astfel, se atestă respectarea termenului pentru exercitarea căii de atac de către reprezentantul Biroului de Probațiune Cahul, Susanu Viorica.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată integral.

Conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, *Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.*

Participanții au fost notificați despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței și pentru a opta cu privire la necesitatea administrării de noi probe.

Referința Procurorului-șef al Procuraturii de circumscripție Sud, Dumitru Calendari.

La data de 24 iunie 2026, procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Sud, Dumitru Calendari, a depus referință la cererea de recurs, solicitînd în temeiul art. 449 alin.(1) lit. a) Cod de procedură penală, respingerea recursului declarat de către reprezentantul Biroului de Probațiune Cahul, Susanu Viorica împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 aprilie 2026.

În temeiul art.449 alin.(2), în coraborare cu art.218 și art.417 alin.(3) Cod de procedură penală, emiterea încheierii interlocuitorii privind încălcarea termenelor procedurali la trimiterea spre executare a hotărîrii judecătorești privind încălcarea termenelor procedurali la trimiterea spre executare a hotărîrii judecătorești cu aducerea la cunoștință Judecătoriei Cahul și a Consiliului Superior a Magistraturii.

Procurorul în referință a menționat că, prin Încheierea din 06 aprilie 2026 a fost dată o explicație în vederea executării sentinței de condamnare prin prisma prevederilor art.97 alin.(1) lit. c) Cod penal, care în prezent urmează a fi pusă în executare, soluție care este una logică și rezonabilă și poate fi menținută.

Aprecierea instanței de recurs.

Studiind materialele cauzei, analizând în complex argumentele invocate în raport cu recursul declarat, Completul de judecată conclude asupra necesității respingerii recursului declarat de reprezentantul Biroului de Probațiune Cahul, Susanu Viorica, ca fiind nefondat și menținerea încheierii contestate.

În sprijinul concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, *Judecînd recursul, instanţa respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Conform art. 469 alin. (1) pct. 17 Cod de procedură penală, *La executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor.*

Conform art. 196 alin. (1) Cod de executare, *Instanţa care a judecat cauza în fond trimite hotărîrea de condamnare la închisoare şi dispoziţia de executare administrației locului de deținere a condamnatului*

Din materialele cauzei, Completul de judecată reține că, prin sentința Judecătoriei Cahul din 08 februarie 2018 Mihaci Ştefan a fost condamnat în baza art. 187 alin (2) lit. b), c) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de 3 ani 6 luni închisoare conform art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani. (f.d.6-8).

La data de 26 februarie 2018 sentința a devenit definitivă.

La data de 06 februarie 2026 a parvenit spre executare la Biroul de probațiune Cahul sentința Judecătoriei Cahul din 08 februarie 2018 în privința condamnatului Mihaci Ştefan. (f.d.10).

La 11 martie 2026 prin intermediul SEDP al Judecătoriei Cahul, sediul Central a parvenit demersul Biroului de probațiune Cahul cu privire la explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor în privința condamnatului Mihaci Ştefan *****avînd în vedere că sentința definitivă a parvenit la executare doar în anul 2026. (f.d.2-3).

Completul de judecată susține soluția instanței de fond de respingere a demersul Biroului de Probațiune Cahul, întrucât corect a reținut că problema pusă în discuție nu poate fi soluționată

prin raportarea exclusivă la expirarea termenului de probă, ci urmează a fi apreciată prin prisma dispozițiilor art. 97 Cod penal, care reglementează termenul în care sentința de condamnare poate fi pusă în executare.

Or, instanța corect, a constatat că sentința a devenit definitivă la 26 februarie 2018, iar infracțiunea pentru care Mihaci Ștefan a fost condamnat face parte din categoria infracțiunilor grave și, prin urmare, termenul de 10 ani prevăzut de art. 97 alin. (1) lit. c) Cod penal, calculat de la data rămânerii definitive a sentinței, nu era expirat la momentul adresării Biroului de Probațiune.

Completul de judecată consideră neîntemeiată concluzia recurentului că expirarea termenului de probă determină imposibilitatea juridică de a mai produce efecte sentința de condamnare.

Într-adevăr, după expirarea termenului de probă nu poate fi instituită o supraveghere retroactivă a condamnatului și nici nu poate fi prelungit sau reînnoit termenul de probă stabilit prin hotărârea judecătorească. Însă această împrejurare nu se confundă cu termenul în care sentința de condamnare poate fi pusă în executare.

Or, potrivit art. 97 alin. (1) lit. c) Cod penal, *sentința de condamnare nu se pune în executare dacă acest lucru nu a fost făcut în termen de 10 ani de la data rămânerii definitive a sentinței, în cazul condamnării pentru o infracțiune gravă.*

În speță, sentința a rămas definitivă la 26 februarie 2018, iar infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) Cod penal este una gravă. Prin urmare, termenul prevăzut de art. 97 Cod penal se calculează de la 26 februarie 2018 și nu era expirat la data la care sentința a fost transmisă spre executare.

Prin urmare, sunt nefondate susținerile recurentului potrivit cărora art. 97 alin. (1) lit. c) Cod penal nu poate fi aplicat în prezenta cauză, pe motiv că termenul de probă constituie o instituție juridică distinctă. Tocmai această distincție impune aplicarea separată a celor două instituții: art. 90 Cod penal reglementează termenul de probațiune, iar art. 97 Cod penal – termenul în care sentința poate fi pusă în executare.

Instanța de recurs reține că, nici referirea recurentului la prevederile art. 172, 261 și 264 Cod de executare nu poate conduce la o altă concluzie, or, aceste norme reglementează modalitatea transmiterii și executării hotărârii, precum și activitatea organului de probațiune, însă nu stabilesc un termen de executare diferit de cel prevăzut de art. 97 Cod penal și nu prevăd că netransmiterea sentinței în perioada termenului de probă atrage pierderea dreptului de a pune în executare sentința.

În acest sens, argumentul privind „supravegherea retroactivă” nu este relevant pentru soluționarea problemei deduse judecății. Instanța nu este chemată să dispună supravegherea condamnatului pentru perioada deja expirată și nici să prelungească termenul de probă, ci să stabilească regimul juridic al unei sentințe definitive care a fost transmisă spre executare după expirarea termenului de probă, dar înainte de expirarea termenului prevăzut de art. 97 Cod penal.

Eventuala transmitere tardivă a sentinței de către autoritatea competentă nu poate modifica termenul de probă stabilit prin sentință, dar nici nu poate constitui, în lipsa unei prevederi legale exprese, un temei pentru stingerea efectelor juridice ale sentinței înainte de expirarea termenului prevăzut de art. 97 Cod penal.

În consecință, Completul de judecată constată că judecătorul de instrucție a soluționat corect problema dedusă judecății, făcând distincția între termenul de probă și termenul de punere în executare a sentinței, iar motivele invocate în recurs nu denotă existența unor temeiuri pentru casarea încheierii contestate.

Ca urmare, examinînd recursul depus de reprezentantul Biroului de Probațiune Cahul, Susanu Viorica, Completul de judecată nu desprinde nici un temei care ar duce la desființarea Încheierii instanței de judecată, avînd în vedere faptul că Încheierea judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 aprilie 2026 este fondată, iar judecătorul întemeiat a respins demersul Biroului de Probațiune Cahul cu privire la explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor în privința condamnatului Mihaci Ștefan, iar ca urmare, se impune soluția de respingere a recursului ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii primei instanțe.

Călăuzindu-se de prevederile art. 447-449 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Biroului de Probațiune Cahul, Susanu Viorica.

Se menține Încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 aprilie 2026, pronunțată în cauza la demersul Biroului de Probațiune Cahul cu privire la explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor în privința condamnatului Mihaci Ștefan.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului de judecată **Evgheni BANCOV**

Judecătorii **Andrei SCRIPCENCO**

Inga GORLENCO